

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
MANUEL CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA
prednesené 18. decembra 2025¹

Vec C-820/24

Strominator Elektro GmbH
proti
Bundesimmobiliengesellschaft mbH,
za účasti:
Fiegl & Spielberger GmbH

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd, Rakúsko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Verejné zákazky – Plnenie zákazky – Smernica 2014/24/EÚ – Článok 72 – Úprava zmlúv počas ich trvania – Platnosť zmluvy – Smernica 2011/7/EÚ – Boj proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách – Článok 4 – Transakcie medzi podnikmi a orgánmi verejnej moci – Lehota splatnosti – Prijatie tovaru alebo poskytnutie služieb“

1. Vnútroštátny súd žiada o výklad článku 72 ods. 5 smernice 2014/24/EÚ² s cieľom objasniť, či v spore, ktorý má rozhodnúť, verejný obstarávateľ upravil podmienky zákazky na stavebné práce.
2. Vnútroštátny súd chce konkrétne vedieť, či predstavuje úpravu zmluvy počas jej trvania³ zmena zmluvných podmienok, ku ktorej došlo v situácii, keď: a) dohodnutá doba plnenia uplynula; b) dodávateľ uskutočnil zverené plnenia, a c) verejný obstarávateľ prijal konečnú faktúru, ale ešte ju nezaplatil.

¹ Jazyk prednesu: španielčina.

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES (Ú. v. EÚ L 94, 2014, s. 65).

³ Slovné spojenie „úprava zmluvy počas jej trvania“, ktorú používa okrem iného španielska, talianska („modifica di contratti durante il periodo di validità“), portugalská („modificação de contratos durante o seu período de vigência“) a rumunská jazyková verzia („modificarea contractului în cursul perioadei sale de valabilitate“) článku 72 smernice 2014/24, vedie v iných jazykových verziách k mierne odlišným formuláciám. Francúzska jazyková verzia používa výraz „modification de marchés en cours“; anglická „modification of contracts during their term“; nemecká „Auftragsänderungen während der Vertragslaufzeit“ a holandská „Wijziging van opdrachten gedurende de looptijd“.

I. Právny rámec

A. Právo Únie

1. Smernica 2014/24

3. Článok 72 s názvom „Úprava zmlúv počas ich platnosti [trvania – *neoficiálny preklad*]“ uvádza:

„1. Zmluvy a rámcové dohody možno upraviť bez nového postupu obstarávania v súlade s touto smernicou v ktoromkoľvek z týchto prípadov:

- a) ak úpravy, bez ohľadu na ich peňažnú hodnotu, boli uvedené v pôvodných súťažných podkladoch v jasných, presných a jednoznačných doložkách o preskúmaní, ktoré môžu zahŕňať doložky týkajúce sa revízie ceny alebo opcií. V takýchto doložkách sa uvádza rozsah a povaha možných úprav alebo opcií, ako aj podmienky, za ktorých sa môžu použiť. Nestanovujú sa v nich úpravy ani opcie, ktoré by menili celkovú povahu zákazky alebo rámcovej dohody;
- b) v prípade doplňujúcich prác, služieb alebo tovaru poskytnutých pôvodným dodávateľom, ktoré sú nevyhnutné a ktoré neboli zahrnuté v pôvodnom obstarávaní, ak zmena dodávateľa:
 - i) nie je možná z ekonomických alebo technických dôvodov, akými sú požiadavky vzájomnej zameniteľnosti alebo interoperability s existujúcim zariadením, službami alebo inštaláciami obstaranými na základe pôvodného obstarávania, a
 - ii) by spôsobila verejnému obstarávateľovi významné ťažkosti alebo podstatnú duplicitu nákladov.

Akékoľvek zvýšenie ceny však nesmie presiahnuť 50 % hodnoty pôvodnej zákazky. Ak sa vykoná niekoľko úprav nasledujúcich po sebe, uvedené obmedzenie sa vzťahuje na hodnotu každej úpravy. Účelom takýchto úprav nasledujúcich po sebe nesmie byť obchádzanie tejto smernice;
- c) ak sú splnené všetky podmienky:
 - i) potreba úpravy bola vyvolaná okolnosťami, ktoré nemohol obozretný verejný obstarávateľ predvídať;
 - ii) úpravou sa nemení celková povaha zákazky;
 - iii) akékoľvek zvýšenie ceny nie je vyššie ako 50 % hodnoty pôvodnej zákazky alebo rámcovej dohody. Ak sa vykoná niekoľko úprav nasledujúcich po sebe, uvedené obmedzenie sa vzťahuje na hodnotu každej úpravy. Účelom takýchto úprav nasledujúcich po sebe nesmie byť obchádzanie tejto smernice;
- d) ak nový dodávateľ nahrádza dodávateľa, ktorému verejný obstarávateľ pôvodne zadal zákazku, v dôsledku jednej z týchto skutočností:
 - i) jednoznačnej doložky o preskúmaní alebo opcii v súlade s písmenom a);

- ii) iný hospodársky subjekt, ktorý spĺňa pôvodne stanovené kritériá kvalitatívneho výberu, je univerzálnym alebo čiastočným nástupcom pôvodného dodávateľa v dôsledku reštrukturalizácie podniku vrátane prevzatia, zlúčenia a splynutia alebo konkurzu, a to za predpokladu, že z toho nevyplývajú iné podstatné úpravy zmluvy a že zámerom nie je obchádzať uplatňovanie tejto smernice, alebo
- iii) v prípade, že samotný verejný obstarávateľ prevezme povinnosti hlavného dodávateľa voči jeho subdodávateľom, ak sa táto možnosť ustanovuje vo vnútroštátnych právnych predpisoch podľa článku 71;

e) ak úpravy bez ohľadu na ich hodnotu nie sú podstatné v zmysle odseku 4.

Verejní obstarávatelia, ktorí upravili zmluvu v prípadoch stanovených v písmenách b) a c) tohto odseku, uverejnia oznámenie v tomto zmysle v *Úradnom vestníku Európskej únie*. Takéto oznámenie obsahuje informácie stanovené v prílohe V časti G a uverejní sa v súlade s článkom 51.

2. Okrem toho, a bez akejkoľvek potreby overiť, či sú splnené podmienky stanovené v odseku 4 písm. a) až d), zmluvy možno rovnako upraviť bez toho, aby bol potrebný nový postup obstarávania v súlade s touto smernicou, ak hodnota úpravy je nižšia ako obe z týchto hodnôt:

- i) finančný limit stanovený v článku 4, a
- ii) 10 % hodnoty pôvodnej zákazky v prípade zákaziek na poskytnutie služieb a zákaziek na dodanie tovaru a menej ako 15 % pôvodnej hodnoty zákazky v prípade zákaziek na uskutočnenie stavebných prác.

Úpravou sa však nesmie meniť celková povaha zmluvy alebo rámcovej dohody. V prípade vykonania viacerých úprav nasledujúcich po sebe sa hodnota posudzuje na základe čistej kumulatívnej hodnoty úprav nasledujúcich po sebe.

3. Ak zmluva zahŕňa doložku o indexácii, na účely výpočtu ceny uvedenej v odseku 2 a v odseku 1 písm. b) a c) je referenčnou hodnotou aktualizovaná cena.

4. Úprava zmluvy alebo rámcovej dohody počas jej trvania sa považuje za podstatnú v zmysle odseku 1 písm. e), ak sa v jej dôsledku povaha zmluvy alebo rámcovej dohody zásadne líši od povahy pôvodnej uzavretej zmluvy alebo rámcovej dohody. V každom prípade a bez ohľadu na odseky 1 a 2 sa úprava považuje za podstatnú, ak je splnená jedna alebo viac z týchto podmienok:

- a) úpravou sa zavádzajú podmienky, ktoré by v prípade, ak by boli súčasťou pôvodného postupu obstarávania, umožnili pripustenie iných ako pôvodne vybraných záujemcov alebo akceptovanie inej ako pôvodne akceptovanej ponuky, alebo by do postupu obstarávania prilákali ďalších účastníkov;
- b) úpravou sa mení ekonomická rovnováha zmluvy alebo rámcovej dohody v prospech dodávateľa spôsobom, ktorý nebol stanovený v pôvodnej zmluve alebo rámcovej dohode;
- c) úpravou sa značne rozširuje rozsah pôsobnosti zmluvy alebo rámcovej dohody;
- d) ak nový dodávateľ nahradí dodávateľa, ktorému verejný obstarávateľ pôvodne zadal zákazku, v iných prípadoch než sú prípady ustanovené v odseku 1 písm. d).

5. V prípade iných úprav ustanovení zmluvy o verejnej zákazke alebo rámcovej dohody počas jej trvania, než sú úpravy stanovené v odsekoch 1 a 2, je potrebný nový postup obstarávania v súlade s touto smernicou.“

2. Smernica 2011/7/EÚ⁴

4. Podľa článku 2, nazvanom „Vymedzenie pojmov“:

„Na účely tejto smernice sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. ‚obchodné transakcie‘ sú transakcie medzi podnikmi alebo medzi podnikmi a orgánmi verejnej moci, ktoré vedú k dodávke tovaru alebo k poskytnutiu služieb za odplatu;
2. ‚orgán verejnej moci‘ je akýkoľvek verejný obstarávateľ, ako je vymedzený v článku 2 ods. 1 písm. a) smernice 2004/17/ES a v článku 1 ods. 9 smernice 2004/18/ES bez ohľadu na predmet alebo hodnotu zmluvy;

...“

5. Podľa článku 4 s názvom „Transakcie medzi podnikmi a orgánmi verejnej moci“:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby v obchodných transakciách, kde je dlžník orgánom verejnej moci, mal veriteľ po uplynutí lehoty stanovenej v odsekoch 3, 4 alebo 6 nárok na zákonný úrok z omeškania bez potreby upozornenia, ak sú splnené tieto podmienky:

- a) veriteľ splnil svoje zmluvné a zákonné povinnosti a
- b) veriteľ nedostal splatnú sumu včas, s výnimkou prípadu, keď dlžník nie je zodpovedný za omeškanie.

...

3. Členské štáty zabezpečia, aby v obchodných transakciách, kde je dlžník orgánom verejnej moci:

a) lehota splatnosti nepresahovala žiadnu z týchto lehôt:

- i) 30 kalendárnych dní po dátume doručenia faktúry alebo rovnocennej výzvy na úhradu dlžníkovi;

...

- iv) v prípade, že postup prevzatia alebo overovania, ktorým sa má stanoviť zhoda tovaru alebo služby so zmluvou, je určený zákonom alebo zmluvou, a ak dlžník obdrží faktúru alebo rovnocennú výzvu na úhradu skôr alebo v deň, keď sa takéto prevzatie alebo overovanie uskutoční, 30 kalendárnych dní po tomto dni;

⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady zo 16. februára 2011 o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách (Ú. v. EÚ L 48, 2011, s. 1).

...

B. Rakúske právo. Bundesgesetz über die Vergabe von Aufträgen (Spolkový zákon o verejnom obstarávaní)⁵

6. Ustanovenie § 365 uvádza:

„1. Podstatné úpravy zmlúv a rámcových dohôd počas ich trvania sú povolené len po vykonaní nového postupu obstarávania...

...

3. Nasledujúce úpravy zmlúv a rámcových dohôd sa považujú za nepodstatné:

...

II. Skutkový stav, konanie a prejudiciálna otázka

7. Opis skutkového stavu a sporu, tak ako je uvedený v rozhodnutí vnútroštátneho súdu, je rozdelený do viacerých častí, ktorých sa budem pridŕžiavať.

A. Dotknutý akademický areál

8. Mesto Salzburg (Rakúsko) disponuje školským areálom, ktorý pozostáva z viacerých vzájomne prepojených častí a zahŕňa viacero vzdelávacích zariadení, medzi nimi Handelsakademie I (Obchodná akadémia I) a Handelsakademie II (Obchodná akadémia II).

9. Obchodná akadémia I sa nachádza v niekoľkoposchodovej budove (časť budovy I) v južnej časti areálu a Obchodná akadémia II v niekoľkoposchodovej budove (časť budovy II) vo východnej časti. Obe časti budovy sú na viacerých úrovniach navzájom prepojené.

10. Spoločnosť Bundesimmobiliengesellschaft mbH (ďalej len „BIG“) je verejným obstarávateľom v zmysle BVerG 2018, a teda aj smernice 2014/24. Vykonáva práce na obnove školského areálu, ktorý ako celok prenájima Rakúskej republike.

B. Verejná zákazka z roku 2022, požiar a úprava zmluvy v roku 2023

11. V roku 2022 BIG uskutočnila otvorený postup obstarávania na obstaranie elektroinštalačných prác (zákazka na stavebné práce; kód CPV 45311200) najmä v časti budovy II. Oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania bolo uverejnené v Rakúsku 25. mája 2022. Vzhľadom na predpokladanú hodnotu zákazky nebolo potrebné uverejniť oznámenie na celom území Únie.

12. Názov postupu obstarávania bol „5020 Salzburg, Johann-Brunauer-Straße 2-4, HAK II + 966991 Elektrosanierung, Elektrotechnik“.

⁵ Bundesvergabegesetz 2018 (BGBl. I, 65/2018; ďalej len „BVerG 2018“).

13. V oznámení o vyhlásení verejného obstarávania bolo uvedené, že obdobie realizácie je od 11. júla 2022 do 31. augusta 2023.

14. Dňa 3. augusta 2022 bola zákazka zadaná spoločnosti Fiegl & Spielberger GmbH (ďalej len „Fiegl & Spielberger“) a bola podpísaná zákazka na práce. Hodnota zákazky dosahovala 675 107,03 eura, pričom bolo dohodnuté, že doba na vykonanie prác bude trvať od 3. augusta 2022 do 31. augusta 2023.

15. Dňa 11. júla 2022 (menej ako mesiac pred uzavretím zmluvy) však došlo k požiaru v časti budovy I školského areálu, ktorý spôsobil značné škody.

16. Až neskôr v školskom roku 2022/2023 sa ukázalo, že v dôsledku škôd spôsobených požiarom je potrebné upraviť priestorovú a funkčnú koncepciu areálu, aby bolo možné pokračovať v akademickej činnosti. Z tohto dôvodu práce zverené spoločnosti Fiegl & Spielberger neboli vykonané tak, ako bolo pôvodne stanovené v zákazke:

- najskôr boli vykonané elektroinštalačné práce na druhom a treťom poschodí časti budovy II v súlade s pôvodnou zákazkou do 31. augusta 2023,
- naopak, žiadne elektroinštalačné práce neboli vykonané v suteréne, na prízemí, na prvom poschodí ani v časti spojovacieho krídla časti budovy II. V máji 2023 verejný obstarávateľ odstúpil od týchto prác, čím sa objem zákazky znížil na tretinu pôvodne plánovaného objemu. Vykonanie zrušených prác by bolo zbytočné vzhľadom na následnú zmenu priestorovej a funkčnej koncepcie areálu.

17. V dôsledku zrušenia tejto časti zákazky z 3. augusta 2022 Fiegl & Spielberger požadovala od spoločnosti BIG náhradu spôsobenej škody.

18. Dňa 7. septembra 2023 sa Fiegl & Spielberger dohodla so spoločnosťou BIG, že stiahne svoju žalobu a namiesto toho v roku 2024 vykoná časť prác, ktoré pôvodne neboli vykonané a boli zrušené, ale teraz v časti budovy I.

19. Dňa 13. decembra 2023 Fiegl & Spielberger predložila ponuku na práce, ktoré mala vykonať, vypočítanú na základe pôvodnej ponuky v rámci verejnej súťaže v roku 2022.

20. Dňa 15. decembra 2023 Fiegl & Spielberger vystavila konečnú faktúru za inštalácie vykonané na druhom a treťom poschodí časti budovy II, ktoré zodpovedali pôvodnej zákazke.

21. Dňa 22. decembra 2023 bola spoločnosti Fiegl & Spielberger oficiálne zadaná zákazka na práce „Funkčná obnova osvetlenia“ a „Osvetlenie“ v časti budovy I s dobou plnenia od 15. januára 2024 do 30. septembra 2024 a s celkovou hodnotou zákazky 264 355,80 eura.

C. Projekt na opravu škôd spôsobených požiarom a na funkčnú obnovu časti budovy I

22. Po požiaru v časti budovy I musela BIG spustiť projekt na opravu škôd spôsobených požiarom a na funkčnú obnovu časti budovy I.

23. V rámci tohto projektu BIG uskutočnila otvorené verejné obstarávanie na obstaranie elektroinštalačných prác v časti budovy I. Oznámenie o verejnom obstarávaní malo názov „5020 Salzburg, Johann-Brunauer-Str. 2-4, HAK I, 977598 E 009159 Brandschaden (Haftpfl.) – Elektroinstallation“. Hodnota zákazky bola 832 551,55 eura.

24. Dňa 6. decembra 2023 BIG zadala túto zákazku spoločnosti Strominator Elektro GmbH.

D. Návrh na určenie (Feststellungsantrag)

25. Dňa 9. júla 2024 Strominator Elektro podala na vnútroštátny súd návrh na určenie, že „uskutočnenie postupu verejného obstarávania bez predchádzajúceho oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania s cieľom poveriť [Fiegl & Spielberger] dodaním a inštaláciou osvetlenia pre stavebný projekt „HAK I Salzburg“ bolo nezákonné, keďže porušuje [BVerG 2018], dekréty prijaté na jeho vykonanie alebo priamo uplatniteľné právo Únie“.

26. Podľa spoločnosti Strominator Elektro bolo zadanie zákazky na elektroinštalačné práce v časti budovy I v decembri 2023 bez vykonania postupu verejného obstarávania s predchádzajúcim uverejnením nezákonné, čím bolo porušené jej právo na uskutočnenie postupu obstarávania v súlade s ustanoveniami BVerG 2018. Odvolávala sa na právo na to, aby sa verejný obstarávateľ zdržal neoprávneného zadania zákazky, na účasť na postupe verejného obstarávania, na rovnaké zaobchádzanie s uchádzačmi, na dodržiavanie spravodlivej hospodárskej súťaže a na uskutočnenie transparentného postupu obstarávania v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a právnymi predpismi Únie.

27. BIG v podstate tvrdila, že zadanie zákazky spoločnosti Fiegl & Spielberger v decembri 2023 predstavovalo prípustnú zmenu verejnej zákazky zadanej v otvorenom konaní v auguste 2022.

28. Za týchto okolností vnútroštátny súd predkladá Súdnemu dvoru niekoľko prejudiciálnych otázok, z ktorých prepisujem len prvú otázku, a to v tomto znení:

„Má sa článok 72 ods. 5 smernice [2014/24] vykladať v tom zmysle, že úprava verejnej zákazky po skončení dohodnutej doby plnenia, po vykonaní prác, ktoré neboli zrušených prác, a po predložení konečnej faktúry dodávateľkou, ale pred vyplatením odplaty verejným obstarávateľom, sa má kvalifikovať ako úprava verejnej zákazky „počas jej trvania“?“

III. Konanie na Súdnom dvore

29. Návrh na začatie prejudiciálneho konania bol doručený do kancelárie Súdného dvora 29. novembra 2024.

30. Písomné pripomienky predložili BIG, česká, francúzska a rakúska vláda, ako aj Európska komisia.

31. BIG, francúzska a rakúska vláda, ako aj Komisia sa zúčastnili pojednávania, ktoré sa konalo 15. októbra 2025.

32. Na základe pokynov Súdného dvora sa moje návrhy budú týkať len prvej prejudiciálnej otázky.

IV. Posúdenie

A. Právomoc Súdneho dvora

33. Z uvedeného opisu skutkového stavu vyplýva, že existujú tri zákazky (za predpokladu, že druhá z nich je prijatá len ako úprava prvej zákazky), ktoré je potrebné rozlišovať:

- zákazka uzatvorená 3. augusta 2022 medzi spoločnosťami BIG a Fiegl & Spielberger na obnovu elektroinštalácií v časti budovy II školského areálu,
- zákazka, ktorú BIG zadala spoločnosti Fiegl & Spielberger 22. decembra 2023 na osvetlenie časti budovy I školského areálu. BIG tvrdí, že v skutočnosti išlo o úpravu zmluvy uzavretej medzi tými istými stranami 3. augusta 2022,
- zákazka, ktorú BIG zadala spoločnosti Strominator Elektro 6. decembra 2023 na realizáciu elektroinštalácií v časti budovy I školského areálu.

34. Z týchto troch (alebo dvoch, podľa BIG) zákaziek je predmetom sporu len zákazka z 22. decembra 2023, keďže Strominator Elektro sa domnieva, že jej zadanie spoločnosti Fiegl & Spielberger bolo nezákonné.

35. Táto zákazka vzhľadom na svoju hodnotu (264 355,80 eura) nespadá do pôsobnosti smernice 2014/24, čo by v zásade znamenalo neprípustnosť návrhu na začatie prejudiciálneho konania.⁶

36. Súdny dvor však uznáva svoju právomoc odpovedať na návrhy na začatie prejudiciálneho konania týkajúce sa verejných zákaziek, ktoré nedosahujú minimálnu prahovú hodnotu, ak je uplatniteľná vnútroštátna právna úprava priamo a bezpodmienečne v súlade s príslušným ustanovením smernice 2014/24.⁷

37. Tak je to aj v prejednávanej veci. Vnútroštátny súd pri výklade vnútroštátneho práva uvádza, že BVerG 2018 transponoval okrem iného smernicu 2014/24 a že § 365 tohto zákona je v plnom rozsahu v súlade s článkom 72 smernice 2014/24. Dodáva, že § 365 BVerG 2018 sa má uplatňovať rovnakým spôsobom, ako keby hodnota zákazky presahovala príslušnú hranicu stanovenú v smernici 2014/24.⁸

⁶ „Osobitné prísne postupy stanovené smernicami... o koordinácii postupov verejného obstarávania sa uplatňujú výhradne na zmluvy, ktorých hodnota prekračuje prahovú hodnotu výslovne stanovenú v každej z týchto smerníc... Takže pravidlá týchto smerníc sa nevzťahujú na zmluvy, ktorých hodnota nedosahuje prahovú hodnotu stanovenú týmito smernicami....“ Rozsudok z 15. mája 2008, SECAP a Santorso (C-147/06 a C-148/06, EU:C:2008:277, bod 19), a uznesenie z 12. novembra 2020, Novart Engineering (C-170/20, EU:C:2020:908, bod 25 a citovaná judikatúra).

⁷ Rozsudok zo 7. decembra 2023, Obština Razgrad (C-441/22 a C-443/22, EU:C:2023:970), ktorý sa týka zákaziek, ktorých hodnota bola nižšia ako prahová hodnota uplatniteľnosti smernice 2014/24 podľa jej článku 4 písm. a). V bode 39 tohto rozsudku sa uvádza: „...ak sa vnútroštátna právna úprava priamo a bezpodmienečne prispôbi v riešeníach, ktoré stanovuje pre situácie, na ktoré sa nevzťahuje akt práva Únie, riešeniam prijatým týmto aktom, existuje určitý záujem Únie na tom, aby sa ustanovenia prevzaté z uvedeného aktu vykladali jednotne. To totiž umožňuje vyhnúť sa budúcim výkladovým rozdielom a zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie s týmito situáciami a so situáciami, ktoré patria do pôsobnosti uvedených ustanovení....“

⁸ Body 3 a 4 opisu vnútroštátneho práva v rozhodnutí vnútroštátneho súdu.

B. Prvá prejudiciálna otázka

38. Vnútroštátny súd žiada o výklad článku 72 ods. 5 smernice 2014/24 s cieľom určiť, či je verejná zákazka platná (pokračuje) po uplynutí dohodnutej doby plnenia, po poskytnutí dohodnutých prác⁹ a po predložení konečnej faktúry dodávateľom, ale verejný obstarávateľ ju ešte nezaplatil.

1. Uplatniteľné ustanovenie

39. Ako správne tvrdí francúzska vláda,¹⁰ je vhodné rozšíriť analýzu na celý článok 72 smernice 2014/24. Hoci je pravda, že odsek 5 tohto článku sa týka doby trvania zmluvy, robí tak v úzkej súvislosti s odsekmi 1 a 2 toho istého článku.

40. Táto súvislosť zdôrazňuje taxatívnu povahu prípadov, v ktorých normotvorca Únie umožňuje úpravu zmluvy bez toho, aby bolo potrebné začať nové verejné obstarávanie. Článok 72 ods. 5 smernice 2014/24 vyjadruje inými slovami to, čo stanovujú odseky 1 a 2 tohto článku.¹¹

41. Samotné znenie článku 72 s názvom „Úprava zmlúv počas ich [trvania]“ vymedzuje uplatniteľnosť *celého* ustanovenia na dobu trvania zmluvy.

2. Plnenie zmluvy a splnenie povinností zo strany dodávateľa

42. Podľa vnútroštátneho súdu existujú dva spôsoby pochopenia toho, kedy končí platnosť zmluvy.

43. Na jednej strane by sa dalo tvrdiť, že platnosť sa týka vykonania *plnení oboch* zmluvných strán. Podľa tohto tvrdenia:

- požiadavka odplatnosti stanovená v článku 2 ods. 1 bode 5 smernice 2014/24 znamená, že verejnému obstarávateľovi sa na základe uzavretej zmluvy a za protihodnotu poskytne plnenie, ktoré má pre neho priamy hospodársky úžitok,
- dobou trvania uvedenou v článku 72 smernice 2014/24 by bola doba, počas ktorej sú splnené hlavné vzájomné povinnosti (poskytnutie plnenia dodávateľom a zaplatenie odplaty verejným obstarávateľom),
- z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že zmeny môžu ovplyvniť aj plnenie, ktoré prináleží verejnému obstarávateľovi.¹² Cena by mohla podliehať podstatným zmenám „počas jej trvania“, aj keď dodávateľ už poskytol svoje služby a dokonca predložil konečnú faktúru, pokiaľ ju verejný obstarávateľ ešte nezaplatil.¹³

⁹ Hoci BIG zrušila dve tretiny plnení dodávateľa stanovených v pôvodnej zákazke z 3. augusta 2022, rozhodnutie vnútroštátneho súdu je jednoznačné v tom zmysle, že „zrušenie prác zo strany verejného obstarávateľa v máji 2023 nie je predmetom sporu v tomto konaní“ (bod 1.6 časti venovanej odôvodneniu rozhodnutia vnútroštátneho súdu).

¹⁰ Body 11 až 16 písomných pripomienok francúzskej vlády.

¹¹ Rozsudok zo 7. decembra 2023, Obština Razgrad (C-441/22 a C-443/22, EU:C:2023:970), bod 51: „...Článok 72 ods. 1 a 2 smernice 2014/24 vymenúva situácie, v ktorých sa zmluvy a rámcové dohody môžu zmeniť bez potreby začatia nového postupu verejného obstarávania v súlade s touto smernicou. Podľa ustanovení odseku 5 tohto článku sa začatie nového postupu verejného obstarávania vyžaduje, ak dôjde k iným úpravám, ako sú úpravy stanovené v odsekoch 1 a 2 uvedeného článku.“

¹² Rozsudok z 19. júna 2008, presstext Nachrichtenagentur (C-454/06, EU:C:2008:351), bod 87.

¹³ Hoci sa v bode 18 rozhodnutia vnútroštátneho súdu citujú rozsudky z 19. júna 2008, presstext Nachrichtenagentur (C-454/06, EU:C:2008:351, bod 34), a z 26. marca 2020, Hungeod a i. (C-496/18 a C-497/18 EU:C:2020:240, bod 89), v uvedených bodoch rozsudkov sa nenachádza nijaký odkaz na zaplatenie ceny verejným obstarávateľom.

44. Na druhej strane, ako dodáva vnútroštátny súd, z viacerých častí smernice 2014/24 možno vyvodiť, že platnosť zmluvy sa týka *len plnenia dodávateľa*:

- v odôvodnení 107 sa uvádzajú podmienky na úpravu zákazky „počas jej plnenia“ a v rovnakom zmysle sa odôvodnenie 110 týka plnenia. Tieto odôvodnenia naznačujú, že referenčný bod sa vzťahuje na obdobie poskytovania služieb (plnenia) zo strany dodávateľa,
- vymedzenie pojmu „verejná zákazka“ v článku 2 ods. 1 bode 5 smernice 2014/24 sa zakladá okrem iného na „uskutočnení“ prác. Článok 70 tejto smernice v súlade s jej odôvodnením 104 pri použití pojmu „plnenie“ zákazky odkazuje na poskytovanie služieb hospodárskym subjektom,
- tento výklad by podporoval aj článok 58 smernice 2014/24: hospodárske subjekty musia preukázať potrebnú spôsobilosť na „plnenie“ zákazky,
- v tom istom duchu to uvádza článok 67, ktorý sa týka zamestnancov určených na „plnenie“ zákazky, článok 32 ods. 3 písm. b) a článok 77 ods. 3 smernice 2014/24. Z týchto článkov by sa dalo vyvodiť, že „doba trvania“ zodpovedá „dobe plnenia“, pričom sa tým rozumie obdobie, počas ktorého musí dodávateľ poskytovať služby. Nie je však jasné, či verejný obstarávateľ musí uskutočniť platbu počas toho istého obdobia.

45. Vlády, ktoré sa zúčastnili konania, sa prikláňajú k tvrdeniu, že zmluva zostáva v platnosti, pokiaľ nie sú splnené vzájomné povinnosti oboch strán,¹⁴ a preto v prejednáwanej veci došlo k zmene zákazky z 3. augusta 2022. Komisia s týmto názorom nesúhlasí.

46. Odpoveď na tento dvojitý prístup vnútroštátneho súdu možno formulovať buď z abstraktného hľadiska, ktoré by nezohľadňovalo konkrétne okolnosti sporu, alebo z hľadiska týchto okolností.

47. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že v rámci článku 267 ZFEÚ nie je úlohou Súdneho dvora vydávať poradné stanoviská k všeobecným alebo hypotetickým otázkam. Jeho úlohou je naopak poskytnúť vnútroštátnemu súdu výklad práva Únie potrebný na účinné vyriešenie sporu.¹⁵

48. Z abstraktného hľadiska, ktoré som práve uviedol, a vo veľmi širokom zmysle, by sa zmluva mohla považovať za *platnú* dovtedy, kým obe strany nesplnia plnenia, ktoré im z nej vyplývajú, v súlade s tým, čo je v nej dohodnuté.¹⁶

49. Táto abstraktná odpoveď¹⁷ by však bola len všeobecnou úvahou, ktorá by nebrala do úvahy špecifiká sporu. Ako taká by bola len málo užitočná pre vnútroštátny súd, ktorý chce vedieť, či dochádza k úprave počas doby trvania zákazky na práce v situácii, ktorá sa vyznačuje práve tromi

¹⁴ Medzi tieto povinnosti, v závislosti od predmetu zákazky, patrí povinnosť dodávateľa vykonať práce, dodať tovar alebo poskytnúť služby a povinnosť verejného obstarávateľa zaplatiť cenu. Tento spoločný postoj zdôrazňuje povahu synalagmatických zmlúv a odplatnú povahu, ktorá je vlastná definícii verejnej zákazky.

¹⁵ Rozsudky zo 16. decembra 1981, Foglia (244/80, EU:C:1981:302, bod 18), a zo 6. marca 2025, ONB a i. (C-575/23, EU:C:2025:141, bod 52).

¹⁶ V tom istom abstraktnom kontexte sa vedie diskusia (vyjadrená v písomných pripomienkach účastníkov konania) o výklade odôvodnenia 107 smernice 2014/24, na ktoré odkazuje vnútroštátny súd. Toto odôvodnenie namiesto toho, aby použilo výraz „úprava zmlúv počas ich platnosti [trvania – *neoficiálny preklad*]“ uvádza „úpravu zákazky počas jej plnenia“ (čo zrejme odkazuje na dobu plnenia prác v zákazkách na práce). Nemyslím si, že je potrebné použiť tento bod preambuly smernice 2014/24 na vylúčenie jedného alebo druhého tvrdenia protistrán v spore.

¹⁷ Môže existovať viacero faktorov, ktoré by odôvodňovali zmiernenie tejto odpovede. Doba trvania sa bude líšiť napríklad v závislosti od toho, či ide o zmluvu s jednorazovým plnením alebo s priebežným plnením, s jediným plnením alebo s odloženými či opakujúcimi sa plneniami.

osobitnými okolnosťami: a) uplynula dohodnutá doba plnenia; b) dodávateľ uskutočnil zverené plnenia a predložil konečnú faktúru, a c) verejný obstarávateľ ešte nezaplatil odmenu dohodnutú v zmluve.

50. V situácii opísanej vnútroštátnym súdom, z ktorého musí Súdny dvor vychádzať, je rozhodujúci okamih, kedy sa majú povinnosti každej zo strán považovať za splnené.

51. V prípade zákazky na práce samostatná analýza vzájomných povinností dodávateľa a verejného obstarávateľa ukazuje, že: a) pokiaľ ide o dodávateľa, po uskutočnení plnenia musí logicky nasledovať dodanie alebo ponuka výsledku jeho práce verejnému obstarávateľovi, a b) pokiaľ ide o verejného obstarávateľa, jeho povinnosť je spojená so zaplatením ceny.

52. V spore pred vnútroštátnym súdom sa diskusia zamerala na úpravu plnení dodávateľa. Nebola položená otázka možnosti úpravy platobných podmienok zo strany verejného obstarávateľa po prevzatí už vykonaných prác.

53. BIG totiž neodmietla zaplatiť cenu, ktorá jej prináležala, pričom táto cena už bola znížená na tretinu pôvodne stanovenej ceny v súlade so znížením prác na elektroinštaláciách v časti budovy II, o ktorom sa rozhodlo v máji 2023.¹⁸

54. K bodu zhody medzi plneniami oboch strán dôjde, ak verejný obstarávateľ po postupe prevzatia, akceptácie alebo kontroly overí, že dodávateľ splnil svoje povinnosti v súlade s ustanoveniami zmluvy.

55. Akceptáciou zo strany verejného obstarávateľa, že druhá strana riadne vykonala práce, ktoré sa zaviazala vykonať, sa určuje, že plnenie zo strany dodávateľa je ukončené a vzniká, *eo ipso*, povinnosť zaplatiť.

56. Táto akceptácia sa zvyčajne uskutočňuje spolu s potvrdením o *prevzatí* prác¹⁹ verejným obstarávateľom. Ide o kľúčovú fázu v dynamike tohto typu zákaziek, pretože označuje okamih, keď verejný obstarávateľ konštatuje, že práce sú v dobrom stave a zodpovedajú dohodnutým požiadavkám.

57. Na účely prejednávanej veci sa domnievam, že zmluva dosiahla koniec svojho trvania, keď sa obe strany zhodli na tom, že strana povinná vykonať práce ich vykonala k plnej spokojnosti verejného obstarávateľa, a to tak z vecného, ako aj z časového hľadiska.²⁰ V takom prípade verejnému obstarávateľovi zostáva len uskutočniť platbu. Po prevzatí riadne vykonaných prác verejný obstarávateľ už nemôže vykonať úpravy zákazky.

58. Zo zmluvnej povahy vyplýva, že úprava podmienok zákazky ako prejav vedúceho postavenia verejného obstarávateľa musí byť prijatá týmto obstarávateľom *predtým*, ako dodávateľ v celom rozsahu vykonal dohodnuté plnenie a verejný obstarávateľ prevzal vykonané práce k plnej spokojnosti.

¹⁸ BIG v bode 1.11 svojich písomných pripomienok priznáva, že postupovala tak, že osobitne zadala dodatočnú zákazku a vopred zaplatila „zníženú zákazku“, keďže sa domnievala, že tento postup je správny.

¹⁹ Na „prijatie tovaru“, keď je dlžník orgánom verejnej moci, sa vzťahuje článok 4 smernice 2011/7, ktorý neskôr preskúvam. Ako bolo zdôraznené na pojednávaní, verejní obstarávatelia v prípade zákaziek na práce uzatvorených v Rakúsku disponujú protokolmi, ktoré upravujú prevzatie týchto prác.

²⁰ Dodávateľ musí splniť svoj záväzok v lehote stanovenej v zmluve. Lehotu na splnenie však možno počas trvania zmluvy predĺžiť, pokiaľ jej predĺženie nemožno považovať za podstatnú úpravu. Pozri rozsudok zo 7. decembra 2023, Obština Razgrad (C-441/22 a C-443/22, EU:C:2023:970, bod 53).

59. V opačnom prípade, ako správne uvádza Komisia²¹ „ak by bolo možné upraviť zákazky až do úplného vykonania platby, verejný obstarávateľ by mal k dispozícii umelý prostriedok na úpravu zákazky aj po tom, ako si dodávateľ splnil svoje povinnosti“.

60. Znenie zmluvných úprav, ktoré odseky 1 a 2 článku 72 smernice 2014/24 pripúšťajú bez toho, aby bolo potrebné začať nový postup verejného obstarávania, podľa môjho názoru potvrdzuje toto posúdenie.

61. Ak totiž verejný obstarávateľ prevzal vykonané práce k plnej spokojnosti, nemalo by zmysel vykonať *úpravu* zmluvných podmienok *a posteriori*, ktorá platí len v prípadoch stanovených v po sebe nasledujúcich písmenách článku 72 ods. 1 a 2 smernice 2014/24. Všetky tieto prípady sú určené pre situácie pred prevzatím prác verejným obstarávateľom. Po prevzatí týchto prác (a prípadne po zaplatení v stanovených lehotách uvedených v smernici 2011/7) už v zmluve nie je čo meniť.

62. Francúzska vláda na pojednávaní upozornila na uskutočniteľnosť zmluvných úprav v prípade *skutkových okolností, ku ktorým došlo po prevzatí prác*, v dvoch prípadoch: ak sa objavia vady a ak nastanú nepredvídateľné okolnosti.²² Jej tvrdenie je pochopiteľné, keďže sa snaží zabrániť tomu, aby veľmi obmedzený výklad výrazu „úprava zmluvy“ viedol k negatívnym dôsledkom pre verejný záujem.

63. Ako však Komisia správne uviedla, na to, aby sa zabránilo týmto negatívnym dôsledkom, zákazky na práce vo všeobecnosti obsahujú ustanovenia upravujúce záručné lehoty a zodpovednosť úspešného uchádzača za vady prác. Nie je preto potrebné *meniť* zmluvu, ktorej plnenie sa skončilo, keďže:

- vada, ktorá nebola konštatovaná v potvrdení o prevzatí, môže viesť k povinnosti dodávateľa opraviť vady v záručnej dobe, ktorej podlieha výsledok jeho práce (alebo, ak to ustanovuje vnútroštátne právo, v zákonom stanovenej lehote),²³
- nepredvídateľná okolnosť,²⁴ ktorá nastane po prevzatí prác vykonaných v súlade s pôvodnou zákazkou a ktorá si vyžiada vykonanie nových prác, bude mať za následok uzavretie novej zmluvy.²⁵

²¹ Bod 17 písomných pripomienok Komisie.

²² Francúzska vláda tiež poukázala na možnosť úpravy platobných podmienok *ex post*, ale ako som už uviedol, v spore vo veci samej nič tomu v tomto zmysle nenaznačuje: nedošlo k revízii alebo indexácii cien, ani k uplatneniu podobných mechanizmov.

²³ Pokiaľ ide o ustanovenia o záruke pre zákazky na práce a uplatnenie dispozitívnych pravidiel vnútroštátneho práva na tie isté zákazky, pozri rozsudok z 5. júna 2025, Veolia Water Technologies a i. (C-82/24, EU:C:2025:396). V bode 40 tohto rozsudku sa uvádza „Pokiaľ ide konkrétne o dĺžku trvania záruky a základné podmienky jej uplatnenia... vzhľadom na ich význam pre určenie finančných podmienok ponúk predložených dotknutými uchádzačmi treba konštatovať, že tieto prvky sú súčasťou prvkov, ktoré musia byť jasne definované vopred a zverejnené, aby títo uchádzači mohli presne pochopiť právne a ekonomické podmienky, ktorým podlieha zadanie predmetnej zákazky a spôsob jej vykonania, a uistiť sa, že rovnaké požiadavky platia pre všetkých konkurentov. Platí to najmä v oblasti zákaziek na práce, v ktorých uplatnenie záruky, ako to vyplýva zo skutkových okolností sporu vo veci samej, môže predstavovať významné finančné riziko pre hospodársky subjekt, ktorému bola zákazka zadaná.“

²⁴ Zaobchádzanie s nepredvídateľnými okolnosťami, ktoré si vyžadujú zmenu koncesie, bolo analyzované v bode 75 rozsudku z 29. apríla 2025, Fastned Deutschland (C-452/23, EU:C:2025:284): „...Na to, aby sa úprava koncesie považovala za ‚nevyhnutnú‘ z dôvodu výskytu nepredvídateľných okolností, je ešte potrebné, aby tieto okolnosti vyžadovali úpravu pôvodnej koncesie s *cieľom zabezpečiť, aby riadne plnenie povinností, ktoré z nej vyplývajú, mohlo pretrvávajúť*.“ Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

²⁵ V tejto veci totiž BIG 6. decembra 2023 zadala spoločnosti Strominator Elektro *novú* zákazku na práce na obstaranie elektroinštalčných prác v časti budovy I s cieľom napraviť škody spôsobené požiarom, ku ktorému došlo v školskom areáli 11. júla 2022.

3. Uplatnenie týchto úvah na spor vo veci samej

64. Podľa môjho názoru „úprava“ vykonaná spoločnosťou BIG, na ktorú sa pýta vnútroštátny súd, bola v skutočnosti zadáním novej zákazky (z 22. decembra 2023), ktorá sa odlišovala od pôvodnej zákazky (z 3. augusta 2022).

65. Nová zákazka sa týkala dokonca časti budovy, ktorá sa nezhodovala s časťou budovy uvedenou v pôvodnej zákazke: teraz išlo o Handelsakademie I (Obchodná akadémia I), zatiaľ čo pôvodná zákazka sa týkala Handelsakademie II (Obchodná akadémia II).

66. Rozhodnutie spoločnosti BIG sa mi zdá byť inšpirované skôr praktickými ako striktnými právnymi úvahami.²⁶ V skutočnosti všetko nasvedčuje tomu, že bolo prijaté na základe transakcie,²⁷ podľa ktorej Fiegl & Spielberger stiahla svoju žalobu o náhradu škody (založenú na tom, že BIG znížila plnenia z pôvodnej zmluvy) a BIG ju „kompenzovala“ zadáním novej zákazky, ktorá bola predložená ako úprava pôvodnej zákazky.

67. Zástupca spoločnosti BIG totiž na pojednávaní pripustil, že dôvodom vzniku zákazky (podľa neho úpravy) z 22. decembra 2023, ktorá bola zadaná spoločnosti Fiegl & Spielberger a je predmetom sporu, bol zámer zamedziť uplatneniu žaloby o náhradu škody podanej touto spoločnosťou.

68. BIG však trvala na tom, že „úprava“ bola kauzálne spojená s požiarom, hoci nedokázala uspokojivo vysvetliť, prečo v takom prípade oprava škôd spôsobených požiarom viedla k zadaniu ďalšej zákazky (zo 6. decembra 2023) v prospech spoločnosti Strominator Elektro.²⁸

69. Keď sa dohodlo zadanie nových prác v časti budovy I školského areálu spoločnosti Fiegl & Spielberger, táto spoločnosť už vystavila konečnú faktúru za inštalácie vykonané v časti budovy II v súlade s prvou zákazkou, tak ako ich určila BIG (t. j. po znížení prác, ktoré sa mali vykonať v časti budovy II).

70. Ako som už opakovane uviedol, vnútroštátny súd vychádza z predpokladu, že Fiegl & Spielberger v dohodnutej dobe na vykonanie prác vykonala plnenia, ktoré jej prináležali (tie, ktoré neboli zrušené verejným obstarávateľom) a vystavila konečnú faktúru.

71. Pokiaľ ide o relevantnú skutočnosť, ktorú z rozhodnutia vnútroštátny súdu nie je možné s istotou vyvodiť, počas pojednávania došlo k určitej diskusii o prevzatí prác, ktoré boli predmetom zákazky podpísanej 3. augusta 2022 medzi spoločnosťami BIG a Fiegl & Spielberger:

– podľa Komisie došlo k tomuto prevzatiu zo strany verejného obstarávateľa v auguste 2023,

²⁶ BIG vo svojich písomných pripomienkach (bod 1.11, ktorý som už uviedol vyššie) tvrdí, že správny postup na vykonanie dohody uzavretej so spoločnosťou Fiegl & Spielberger pri súčasnom dodržaní technických požiadaviek informačného systému platného v rámci skupiny (najmä pokiaľ ide o objednávky a fakturáciu) spočíval v uzatvorení doplnkovej zmluvy a v predchádzajúcom vyúčtovaní „zníženej zákazky“.

²⁷ V tomto kontexte rozumiem pod „transakciou“ dohodu dvoch strán, ktoré na základe vzájomných ústupkov ukončia existujúci spor alebo zabránia budúcemu sporu.

²⁸ BIG tvrdila, že predmet zákazky zo 6. decembra 2023 bol odlišný od zákazky (podľa jej názoru úpravy) z 22. decembra 2023. Obe zákazky sa totiž týkajú časti budovy I školského areálu a ich predmetom je osvetlenie (zákazka z 22. decembra 2023) alebo jej elektroinštalácie (zákazka zo 6. decembra 2023). Nič nebránilo tomu, aby jedna zákazka zahŕňala oba druhy prác.

- podľa spoločnosti BIG došlo k prvému prevzatíu s výhradami v auguste až septembri 2023 (presný dátum nie je jasný).²⁹

72. Ako skutková okolnosť prináleží vnútroštátnemu súdu, aby určil, v ktorom konkrétnom okamihu došlo k prevzatíu prác. Od tohto okamihu sa možno domnievať, že dodávateľ nielenže úplne splnil dohodnuté plnenie k plnej spokojnosti verejného obstarávateľa, ale že verejný obstarávateľ už musí len zaplatiť za práce bez možnosti úpravy zákazky.

73. Ako predbežný záver sa preto domnievam, že za okolností opísaných vnútroštátnym súdom nebolo potrebné vykonať úpravu pôvodnej zákazky (z 3. augusta 2022), ale zadať *novú* zákazku na práce.

4. Vplyv smernice 2011/7

74. Rakúska vláda tvrdí, že zmluva je platná, pokiaľ verejný obstarávateľ nezaplatil cenu, čo umožňovalo jej úpravu v súlade s článkom 72 smernice 2014/24.

75. Dodáva však, že je potrebné zohľadniť skutočnosť, že článok 4 smernice 2011/7 ukladá verejnému obstarávateľovi prísne požiadavky týkajúce sa lehôt splatnosti po prijatí faktúry. Verejný obstarávateľ teda nemá „možnosť predĺžiť uplatnenie článku 72 smernice 2014/24, napríklad oneskorenou platbou“³⁰.

76. Smernica 2011/7, na ktorú sa francúzska vláda tiež odvolávala na pojednávaní, podľa môjho názoru nepodporuje názor rakúskej vlády, pokiaľ ide o prípustnosť úpravy zmluvy.

77. Smernica 2011/7 sa podľa jej článku 1 ods. 2 vzťahuje na platby uskutočnené ako odplata za „obchodné transakcie“.³¹ Tento posledný uvedený pojem zahŕňa zmluvy, na ktorých sa zúčastňuje orgán verejnej moci v zmysle článku 2 ods. 2 smernice 2011/7, pričom toto ustanovenie výslovne odkazuje na smernicu 2014/24.³²

78. Článok 4 smernice 2011/7 sa vzťahuje na prípad, keď je dlžníkom v obchodných transakciách orgán verejnej moci. V takom prípade musia členské štáty zabezpečiť, aby „lehota splatnosti nepresahovala žiadnu z lehôt“, ktoré sú uvedené nižšie.

79. Medzi lehoty splatnosti, ktoré musia verejní obstarávatelia dodržiavať, patria:

- lehota tridsiatich kalendárnych dní po dátume „prijatia tovaru“ [článok 4 ods. 3 písm. a) bod iii) smernice 2011/7],

²⁹ Ak by to tak bolo, nešlo by o konečné prevzatie, ku ktorému by došlo pred vystavením a prijatím faktúry z 15. decembra 2023.

³⁰ Bod 15 písomných pripomienok rakúskej vlády. Česká vláda sa domnieva, že „okamih, keď verejný obstarávateľ zaplatí, nie je rozhodujúci... Oneskorenie platby zo strany verejného obstarávateľa po vykonaní plnenia [dodávateľom] nemôže mať vplyv na rozsah voľnej úvahy [verejného obstarávateľa], pokiaľ ide o prípadnú úpravu zmluvy v zmysle článku 72 smernice 2014/24“ (bod 7 posledné tri odseky jej písomných pripomienok). Táto úprava by bola podľa jej názoru realizovateľná, ak by dôvody, ktoré ju viedli, vznikli pred úplným splnením predmetu zákazky.

³¹ Obchodné transakcie sú široko definované v článku 2 bode 1 smernice 2011/7 ako „transakcie medzi podnikmi alebo medzi podnikmi a orgánmi verejnej moci, ktoré vedú k dodávke tovaru alebo k poskytnutiu služieb za odplatu“.

³² Bod 56 rozsudku z 28. januára 2020, Komisia/Taliansko (Smernica o boji proti oneskoreným platbám) (C-122/18, EU:C:2020:41): „...Pokiaľ ide o vymedzenie pojmu ‚orgán verejnej moci‘, toto ustanovenie [článok 2 bod 2 smernice 2011/7] odkazuje na vymedzenie pojmu ‚verejný obstarávateľ‘ najmä prostredníctvom článku 1 ods. 9 smernice 2004/18, keďže tento odkaz zodpovedá snahe o koherenciu právnej úpravy Únie, ako to uvádza odôvodnenie 14 smernice 2011/7.“

- lehota tridsiatich kalendárnych dní odo dňa prijatia alebo overenia „v prípade, že postup prevzatia alebo overovania, ktorým sa má stanoviť zhoda tovaru... so zmluvou, je určený zákonom alebo zmluvou, a ak dlžník obdrží faktúru alebo rovnocennú výzvu na úhradu skôr alebo v deň, keď sa takéto prevzatie alebo overovanie uskutoční“ [článok 4 ods. 3 písm. a) bod iv) smernice 2011/7].

80. Oba body článku 4 ods. 3 písm. a) smernice 2011/7 zdôrazňujú význam okamihu prevzatia prác a prípadne overenia ich zhody so zmluvnými podmienkami ako relevantného dátumu na zabránenie omeškaniu platby.

81. Smernica 2011/7 sa preto týka len okrajovo toho, čo je predmetom tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania (existencia úpravy zákazky). Pokiaľ sa totiž nemýlim, vnútroštátny súd sa na ňu v žiadnej časti rozhodnutia vnútroštátneho súdu neodvoláva.

82. V každom prípade by prípadný vplyv ustanovení smernice 2011/7 na prejednávajúcu vec potvrdil vhodnosť zápornej odpovede na prvú prejudiciálnu otázku.

83. Povinnosť uskutočniť platbu bez omeškania, v lehote tridsať dní (po prevzatí prác alebo po ukončení postupu prevzatia alebo overovania, ak je to stanovené zákonom alebo zmluvou), totiž potvrdzuje, že podľa smernice 2011/7 je táto platba splatná práve preto, že zmluva už bola skončená.

84. Inými slovami, smernica 2011/7 posilňuje názor, že verejný obstarávateľ nedisponuje voľnou úvahou pri úprave pôvodnej zákazky na práce po tom, ako ich dodávateľ vykonal v súlade s tým, čo bolo dohodnuté, k spokojnosti verejného obstarávateľa, ktorý ich prevzal, a predložil mu konečnú faktúru.

V. Návrh

85. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujem odpovedať na prvú prejudiciálnu otázku, ktorú položil Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd, Rakúsko), takto:

Článok 72 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES

sa má vykladať v tom zmysle, že:

konanie verejného obstarávateľa, ktorý zverí dodávateľovi vykonanie nových prác na inej nehnuteľnosti, ako bola stanovená v pôvodnej zákazke, nepredstavuje úpravu zákazky na práce počas jej trvania, ak: a) doba plnenia dohodnutá v pôvodnej zákazke uplynula; b) dodávateľ vykonal k spokojnosti verejného obstarávateľa práce, ktoré mu prináležali podľa tej istej pôvodnej zákazky, a c) predložil konečnú faktúru, ale verejný obstarávateľ ešte nezaplatil cenu, ktorá je v nej stanovená.